

Úvod

Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) předkládá tematickou zprávu „Podpora rozvoje matematické gramotnosti v předškolním a základním vzdělávání“ podle Plánu hlavních úkolů inspekční činnosti na školní rok 2010/2011 schváleného na základě 19. porady vedení dne 15. června 2010 (bod č. 12).

Hodnocení podpory rozvoje matematické gramotnosti bylo také jedním z hlavních témat školního roku 2009/10 (Plán hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2009/2010 schválený na základě 29. PV MŠMT ze dne 18. srpna 2009). Uskutečňuje se podle schválených Koncepčních záměrů inspekční činnosti na období 2009 – 2013 ve tříletém cyklu a umožnilo srovnat pokrok škol v této oblasti od roku 2007 do roku 2010.

Zpráva uvádí souhrnné poznatky z podrobnějšího šetření v mateřských, základních školách a v nižších stupních víceletých gymnázií ve školním roce 2009/2010 a shrnuje výsledky tematických zjišťování a analýz v rámci programového cyklu ČŠI od roku 2007 do roku 2010. Pro účely inspekčního hodnocení vycházelo vymezení pojmu **matematická gramotnost** (dále „MG“) z Doporučení Evropského Parlamentu a rady o klíčových schopnostech pro celoživotní vzdělávání (KOM(2005)548), kde je uvedena jako klíčová schopnost pro celoživotní vzdělávání a je definována následujícím způsobem:

„Matematická schopnost je připravenost využívat sčítání, odčítání, násobení, dělení a procenta při výpočtech prováděných z paměti nebo v psané podobě k řešení problémů v různých každodenních situacích. Důraz je kladen na proces a činnosti, jakož i na znalosti. Matematická schopnost zahrnuje připravenost a ochotu používat na různých úrovních matematické způsoby myšlení (logické a prostorové myšlení) a prezentace (vzorce, modely, obrazce, grafy/diagramy).“¹

Od roku 2007 probíhají v České republice diskuze o příčinách nepříznivého vývoje výsledků českých žáků v mezinárodních šetřeních v matematice, jehož pokračování by mohlo mít vážné celospolečenské důsledky, protože úroveň matematického vzdělání má podstatný vliv na budoucí konkurenceschopnost země.

ČŠI zjišťovala pokrok v předškolním a základním vzdělávání při zajišťování rozvoje matematické gramotnosti v raném věku a v povinné školní docházce v kontextu kurikulární reformy a strategických cílů Dlouhodobého záměru ČR z roku 2007.

ČŠI sledovala, jak se školám podařilo stanovit si účelnou vzdělávací strategii pro rozvoj matematického vzdělávání a její průběžnou modifikaci v době kurikulární reformy.

Poznatky z inspekčních zjištění naznačují, zda se vedení a pedagogickým pracovníkům (dále „PP“) daří tuto strategii uskutečňovat v každodenní praxi a která opatření (organizování, personální, inovace obsahu, inovace postupů a forem výuky matematiky) přispěla ke zvýšení efektivity podpory rozvoje MG na úrovni škol.

Zpráva je členěna do dvou částí. V první části jsou interpretovány souhrnné poznatky o aktuálním stavu podpory MG z podrobnějších zjišťování za školní rok 2009/2010, dále uvádíme srovnání stavu podpory MG po třech letech.

¹ In: Klíčové schopnosti pro celoživotní vzdělávání – evropský referenční rámec, Brusel, 8. července 2005. SEC (2005) 957